

Jaarverslaggeving 2018

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam

INHOUDSOPGAVE	Pagina
5.1 Jaarrekening 2018	
5.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2018	4
5.1.2 Geconsolideerde resultatenrekening over 2018	5
5.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2018	6
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018	13
5.1.7 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	23
5.1.8 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	24
5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	25
5.1.10 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2018	26
5.1.11 Enkelvoudige balans per 31 december 2018	33
5.1.12 Enkelvoudige resultatenrekening over 2018	34
5.1.13 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	35
5.1.14 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2018	36
5.1.16 Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	46
5.1.17 Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	47
5.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018 (enkelvoudig)	48
5.1.19 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2018	49
5.1.20 Vaststelling en goedkeuring	53
5.2 Overige gegevens	
5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	54
5.2.2 Nevenvestigingen	55
5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	57

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2	16.165.332	17.134.504
Financiële vaste activa	3	75.651	79.064
Totaal vaste activa		<u>16.240.983</u>	<u>17.213.568</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	452.156	392.833
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	3.293.911	2.593.179
Debiteuren en overige vorderingen	7	6.748.728	6.389.920
Liquide middelen	9	8.509.143	7.729.038
Totaal vlottende activa		<u>19.003.938</u>	<u>17.104.970</u>
Totaal activa		<u><u>35.244.922</u></u>	<u><u>34.318.538</u></u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	10	45	45
Bestemmingsreserves		535.354	542.567
Algemene en overige reserves		12.224.155	11.347.073
Totaal groepsvermogen		<u>12.759.554</u>	<u>11.889.685</u>
Vorzieningen	11	2.008.991	2.208.646
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	8.263.606	8.825.000
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	13	12.212.772	11.431.477
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>12.212.772</u>	<u>11.395.207</u>
Totaal passiva		<u><u>35.244.922</u></u>	<u><u>34.318.538</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

	Ref.	2018 €	2017 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	51.019.385	48.180.080
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	5.700.015	6.522.425
Overige bedrijfsopbrengsten	18	1.595.363	2.139.442
Som der bedrijfsopbrengsten		58.314.763	56.841.947
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	25.340.543	25.693.744
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	3.204.107	2.801.664
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	10.311.544	9.634.861
Overige bedrijfskosten	23	18.278.892	17.450.209
Som der bedrijfslasten		57.135.086	55.580.478
BEDRIJFSRESULTAAT		1.179.677	1.261.469
Financiële baten en lasten	24	-309.808	-365.947
RESULTAAT BOEKJAAR		869.869	895.522
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2018 €	2017 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene reserves		877.082	929.841
Bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek		-7.213	-34.319
		869.869	895.522

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	Ref.	31-dec-18		31-dec-17	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			1.179.677		1.261.469
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20, 21	3.204.107		2.801.664	
- mutaties voorzieningen	11	<u>-199.655</u>		<u>21.528</u>	
			3.004.452		2.823.192
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	-59.323		22.328	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	-700.732		-469.799	
- vorderingen	7	-358.808		207.580	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	<u>680.603</u>		<u>-87.578</u>	
			<u>-438.260</u>		<u>-327.469</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			3.745.868		3.757.192
Betaalde interest	24	<u>-309.808</u>		<u>-365.947</u>	
			<u>-309.808</u>		<u>-365.947</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			3.436.060		3.391.245
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	<u>-2.234.935</u>		<u>-1.262.095</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-2.234.935		-1.262.095
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	12	684.809		0	
Mutatie disagio leningen	3	3.413		3.413	
Aflossing langlopende schulden	13	<u>-1.109.242</u>		<u>-975.000</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-421.020		-971.587
Mutatie geldmiddelen			780.105		1.157.563
Stand geldmiddelen per 1 januari	9		7.729.038		6.571.475
Stand geldmiddelen per 31 december	9		<u>8.509.143</u>		<u>7.729.038</u>
Mutatie geldmiddelen			780.105		1.157.563

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam is statutair (en feitelijk) gevestigd te Rotterdam, Schiedamse Vest 180. Aan het hoofd van deze stichting staat de Raad van Bestuur. Geregistreerd onder KvK nummer 41125492. De belangrijkste activiteit is het verrichten van medisch specialistische oogheelkundige zorg.

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam is groepshoofd van concern Het Oogziekenhuis Rotterdam.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Deze veronderstelling is gebaseerd op: 1. met alle zorgverzekeraars zijn contractafspraken voor 2019; 2. de geprognosticeerde kasstroom voor 2019 is positief; 3. de kredietfaciliteit is gecontinueerd en ook afdoende. Op basis van interne analyse is vastgesteld dat tot minimaal 18 maanden na balansdatum voldoende kredietfaciliteit aanwezig is.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2017 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken. Dit heeft niet geleid tot wijzigingen die materieel zijn voor het inzicht.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van zorginstelling Het Oogziekenhuis Rotterdam. In de geconsolideerde jaarrekening zijn tevens opgenomen de stichtingen en vennootschappen die tot het concern behoren. Dit betreft de volgende stichtingen en vennootschappen:

- Stichting Oogziekenhuis Rotterdam te Rotterdam
- Oogziekenhuis Focuskliniek BV te Rotterdam, kapitaalbelang 100%
- Oogzorgnetwerk BV te Rotterdam, kapitaalbelang 100%
- Rotterdams Oogheelkundig Instituut te Rotterdam, kapitaalbelang 100%
- Oogziekenhuis Research BV te Rotterdam, kapitaalbelang 100%

Op grond van artikel 7, lid 5 en 6, van de Regeling verslaggeving WTZi zijn de volgende stichtingen buiten de consolidatie gebleven:

- Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Oogziekenhuis Prof. Dr. H.J. Flieringa te Rotterdam
- Stichting Eye4kids te Rotterdam

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van de stichting.

Materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen en terreinen: 0-10%;
- Medische inventaris: 20%;
- Overige Inventaris: 10-33%;

Groot onderhoud:

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een voorziening voor incurantheid, of tegen lagere opbrengstwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde (grouper waarde) van de DBC / DBC-zorgproduct. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Op het moment van vaststelling van de jaarrekening zijn de onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de overeenkomsten voor 2018 nagenoeg afgerond. Facturatie start direct in 2018 en anders worden zorgverzekeraars verzocht een voorschot te verlenen.

Gegeven de huidige toereikende kredietfaciliteiten is het risico op discontinuïteit als gevolg van liquiditeitstekorten is hiermee naar de mening van Het Oogziekenhuis Rotterdam voldoende afgedekt.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze te schatten is. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening toekomstige jubileumuitkeringen

Het personeel in vaste dienst bij de stichting heeft op basis van de geldende arbeidsvoorwaarden recht op een jubileumuitkering na respectievelijk 12½, 25 en 40 jaar dienstverband, alsmede bij einde dienstverband in verband met ontslag of pensionering. Voor het aan verstreken dienstjaren toe te rekenen deel van deze rechten is een voorziening voor jubileumuitkeringen gevormd, rekening houdend met verwachte salarisontwikkelingen en verwachte gemiddelde uitstroom van personeel. Deze voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening groot onderhoud wordt gevormd gebaseerd op een geactualiseerd onderhoudsplan opgesteld voor de komende 15 jaar voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., rekening houdend met een indexering van 1%.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO-verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren, alsmede de verhoogde aanspraken op PLB uren die voortvloeien uit de overgangsregeling. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfjans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. Deze voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Bedrijfskosten

Kosten worden verantwoord wanneer bekend.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Pensioenen

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Oogziekenhuis Rotterdam. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2019 bedroeg de actuele dekkingsgraad 99,2%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124,8%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan in 2027 hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Honoraria medisch specialisten

Ingevolge de invoering van integrale bekostiging per 1 januari 2015 behoren de honorariumvergoedingen voor medisch specialisten tot het opbrengstbegrip van de instelling. Baten uit hoofde van integrale bekostiging worden verantwoord wanneer gerealiseerd. De verdeling van de integrale bekostiging in opbrengsten voor het ziekenhuis en opbrengsten voor vrijgevestigde medisch specialisten vindt plaats op basis van gemaakte afspraken tussen het ziekenhuis en het medisch specialistisch bedrijf. Onder de kosten zijn samenhangend met deze post vergoedingen aan het medisch specialistisch bedrijf verantwoord.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	12.127.750	12.911.177
Machines en installaties	2.500.181	2.462.604
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	1.537.401	1.760.723
Totaal materiële vaste activa	<u>16.165.332</u>	<u>17.134.504</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	17.134.504	18.674.073
Bij: investeringen	2.234.935	1.262.095
Af: afschrijvingen	3.204.107	2.801.664
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>16.165.332</u>	<u>17.134.504</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft over alle vaste activa het economisch eigendom.

Het bestuur is van mening dat er geen aanleiding is voor een bijzondere waardevermindering van het huidige onroerend goed. Dit standpunt is gebaseerd op de positieve liquiditeitspositie en tijdige facturatie zorgverzekeraars. Er is geen leegstand.

In 2018 is voor € 430.546 versneld afgeschreven vanwege activa niet meer dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening danwel geen generatie van verwachte positieve kasstromen.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.9.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Andere deelnemingen	26.000	26.000
Overige vorderingen	49.651	53.064
Totaal financiële vaste activa	<u>75.651</u>	<u>79.064</u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	79.064	82.477
Kapitaalstortingen	0	0
Amortisatie (dis)agio	-3.413	-3.413
Boekwaarde per 31 december	<u><u>75.651</u></u>	<u><u>79.064</u></u>

Toelichting:

De overige deelnemingen betreft de participatie in het eigen vermogen van MediRisk B.V. Deze participatie omvat 26 aandelen van € 1.000. Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt het agio niet gewaardeerd. Het agio bedraagt per 31 december 2018 € 79.386 (31 december 2017 € 80.863).

Onder de overige vorderingen is een bedrag van € 66.544 opgenomen aan disagio, betaald bij langlopende lening NWB € 6,5 miljoen. Dit bedrag zal in 20 jaar, gelijk aan de looptijd van de lening, vrijvallen. Het saldo per 31 december 2018 bedraagt € 49.651.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 3.413 een looptijd korter dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Oogziekenhuis Focuskliniek BV te Rotterdam	Oogkliniek voor niet verzekerde zorg	18.000	100%	404.932	-75.556
Oogzorgnetwerk BV te Rotterdam	Samenwerkingsverband oogheelkunde	18.000	100%	483.246	27.650
Rotterdams Oogheelkundig Instituut BV te Rotterdam	Wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de oogheelkunde	18.000	100%	40.489	0
Oogziekenhuis Research BV te Rotterdam	Contractresearch op gebied van de oogheelkunde	18.000	100%	0	5.622
		<u>72.000</u>		<u>928.667</u>	<u>-42.284</u>

Toelichting:

Voor de negatieve deelnemingswaarde van de Oogziekenhuis Research BV is in de enkelvoudige jaarrekening een voorziening gevormd van € 28.766.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Medische middelen	416.691	357.248
Overige voorraden:	35.465	35.585
Totaal voorraden	<u>452.156</u>	<u>392.833</u>

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht van € 0 (vorig jaar € 0).

Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.9.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	6.430.572	5.372.625
Af: ontvangen voorschotten	-3.136.661	-2.779.446
Totaal onderhanden werk	<u>3.293.911</u>	<u>2.593.179</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€
Zilveren Kruis	1.785.949	1.230.000	555.949
VGZ	1.558.174	511.529	1.046.645
CZ	1.436.765	734.132	702.633
DSW	708.291	429.000	279.291
Menzis	419.892	232.000	187.892
Multizorg	304.695	0	304.695
ASR	95.885	0	95.885
Caresq	37.791	0	37.791
Passanten	83.130	0	83.130
Totaal (onderhanden werk)	<u>6.430.572</u>	<u>3.136.661</u>	<u>3.293.911</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk is inclusief honorarium.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	4.669.466	4.285.515
Transitieregeling kapitaalslasten	617.005	1.052.292
Transitiebetalingen ziek uit dienst	216.535	0
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.762	24.976
Vorderingen terzake pensioenen	5.568	20.080
Waarborgsommen	71.190	40.454
Nog te ontvangen subsidies	153.101	131.817
Vooruitbetaalde bedragen	211.077	389.068
Nog te ontvangen bedragen	801.023	445.718
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>6.748.728</u>	<u>6.389.920</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 252.124 (2017: € 188.603).

De overige vorderingen benaderen de reële waarde en hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Op de vorderingen is pandrecht verstrekt als zekerheid voor de lening en kredietfaciliteit bij de ABN-AMRO Bank N.V.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen	8.492.067	7.724.666
Kassen	16.923	4.219
Deposito's	153	153
Totaal liquide middelen	<u>8.509.143</u>	<u>7.729.038</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Bij de ABN-AMRO bank is een kredietfaciliteit afgesloten van € 5 miljoen. De rente bedraagt de 1 maands EURIBOR plus 1,2%.

Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

Als zekerheden zijn verstrekt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogatie in het kader van hoofdelijkheid.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Groepsvermogen

<i>Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsreserves	535.354	542.567
Algemene en overige reserves	12.224.155	11.347.073
Totaal groepsvermogen	<u>12.759.554</u>	<u>11.889.685</u>

Kapitaal

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per	Resultaat-	Overige	Saldo per
	1-jan-2018	bestemming	mutaties	31-dec-2018
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	<u>45</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>45</u>

Bestemmingsreserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per	Resultaat-	Overige	Saldo per
	1-jan-2018	bestemming	mutaties	31-dec-2018
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Wetenschappelijkonderzoek	542.567	-7.213	0	535.354
Totaal bestemmingsreserves	<u>542.567</u>	<u>-7.213</u>	<u>0</u>	<u>535.354</u>

Algemene en overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per	Resultaat-	Overige	Saldo per
	1-jan-2018	bestemming	mutaties	31-dec-2018
	€	€	€	€
Algemene reserves	11.347.073	877.082	0	12.224.155
Totaal algemene en overige reserves	<u>11.347.073</u>	<u>877.082</u>	<u>0</u>	<u>12.224.155</u>

Toelichting:

Het geconsolideerd eigen vermogen en het resultaat 2018 zijn gelijk aan het enkelvoudige eigen vermogen en resultaat 2018.
De onttrekking aan de bestemmingsreserve betreft het saldo van giften en onderzoeksgelden besteed in 2018.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€	€
Voorziening aanspraken jubilea	123.409	40.199	37.300	0	126.308
Voorziening groot onderhoud	987.057	254.736	185.122	0	1.056.671
Voorziening langdurig arbeidsongeschikt	412.904	476.120	594.876	0	294.147
Voorziening aanspraken PLB	644.816	0	0	197.543	447.273
Voorziening MediRisk eigen behoud	40.460	49.801	5.670	0	84.591
Totaal voorzieningen	2.208.646	820.856	822.968	197.543	2.008.991

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2018
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	285.796
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.342.488
hiervan > 5 jaar	380.707

Toelichting per categorie voorziening:

Bij de voorziening langdurig arbeidsongeschikt is rekening gehouden met eventuele transitievergoedingen.

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd op basis van het lange termijn huisvestingsplan.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Schulden aan banken	7.750.000	8.825.000
Overige langlopende schulden	513.606	0
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8.263.606	8.825.000

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	9.900.000	10.875.000
Bij: Overige schulden	684.809	0
Af: aflossingen schulden aan banken	1.075.000	975.000
Af: aflossingen overige schulden	34.241	0
Stand per 31 december	9.475.568	9.900.000
Af: aflossingsverplichting schulden aan banken	1.075.000	1.075.000
Af: aflossingsverplichting overige schulden	136.962	0
Stand langlopende schulden per 31 december	8.263.606	8.825.000

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.211.962	1.075.000
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	8.263.606	8.825.000
hiervan > 5 jaar	3.450.000	4.525.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De leningen bij de Nederlandse Waterschapsbank N.V. bedragen per 31 december 2018 € 7.075.000. De leningen staan onder garantie van Stichting Waarborgfonds Zorgsector.

De lening bij de ABN-AMRO Bank N.V. bedraagt per 31 december 2018 € 1.750.000.

De verstrekte zekerheden luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid

Overige langlopende schulden betreft een lease verplichting voor medische apparatuur met een looptijd van 60 maanden. Het saldo per 31 december 2018 bedraagt € 650.568. De aflossingsverplichting in 2019 bedraagt € 136.962.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

13. Overige kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Crediteuren	2.164.403	1.763.181
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.211.962	1.075.000
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	2.069.487	1.962.823
Onderhanden werk projecten	956.104	954.727
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-60.350	33.582
Nog te betalen salarissen	47.852	102.299
Reservering leegstand	185.914	0
Vakantiegeld	795.560	827.244
Vakantiedagen en Persoonlijk Levensfase Budget	2.202.489	2.443.645
Beschikbaarheidsbijdrage medische specialisten	293.888	4.190
Nog te besteden subsidies	16.732	7.121
Overige schulden	2.328.730	2.221.395
Totaal overige kortlopende schulden	<u>12.212.772</u>	<u>11.395.207</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Bank N.V. bedraagt per 31 december 2018 € 5 miljoen (2017: € 5 miljoen) en de rente EURIBOR plus 1,2%. Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij Bank N.V. en luiden als volgt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogatie in het kader van hoofdelijkheid.

14. Financiële instrumenten

Deze toelichting betreft een voorbeeld en dient nog instellingsspecifiek gemaakt te worden.

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij verzekeraars. Voor de kredietrisico's inzake de vorderingen op deelnemingen en de overige vorderingen wordt verwezen naar de debiteuren en overige vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 596.416. Het betreft een contract met onbeperkte looptijd, opzegbaar met inachtneming van een opzegtermijn van 2 jaar. De huur wordt jaarlijks met 2% geïndexeerd.

Daarnaast is in april 2018 is een nieuwe huurovereenkomst aangegaan voor de Prins Constatijnweg 40-46 te Rotterdam voor een periode van 5 jaar. De huur bedraagt € 135.410 per jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Overige verplichting

De voorraadwaarde bij Hospital Logistics, ingekocht voor het Oogziekenhuis bedraagt per 31 december 2018 € 202.069 (31 december 2017 € 199.248). Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft een afnameverplichting.

Afgegeven garanties

Afgegeven garanties bedragen € 59.000.

Deelname onderzoek

Het Oogziekenhuis is in 2017 een samenwerking aangegaan met Preceyes met de intentie om 8 onderzoeken uit te voeren met een operatierobot. Deze onderzoeken zullen in totaal circa € 1,6 miljoen kosten, welke zoveel mogelijk gedekt moeten worden door sponsorgelden.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Het Oogziekenhuis Rotterdam vormt een fiscale eenheid voor de BTW. Op grond van de standaardvoorwaarden zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2018 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2017).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2018. Het Oogziekenhuis Rotterdam is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2018.

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Medische inventaris	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	26.828.926	6.176.508	5.494.191	0	0	38.499.625
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	13.917.749	3.713.904	3.733.468	0	0	21.365.121
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>12.911.177</u>	<u>2.462.604</u>	<u>1.760.723</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>17.134.504</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	407.731	1.272.623	554.581	0	0	2.234.935
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.191.158	1.235.046	777.903	0	0	3.204.107
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-783.427</u>	<u>37.577</u>	<u>-223.322</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-969.172</u>
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	27.236.657	7.449.131	6.048.772	0	0	40.734.560
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	15.108.907	4.948.950	4.511.371	0	0	24.569.228
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>12.127.750</u>	<u>2.500.181</u>	<u>1.537.401</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>16.165.332</u>
<i>Afschrijvingspercentages</i>	0-10%	20,0%	10-33%			

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	<u>Andere</u> <u>deelnemingen</u>	<u>Overige</u> <u>vorderingen</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2018	26.000	53.064	79.064
Amortisatie (dis)agio	0	-3.413	-3.413
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>26.000</u>	<u>49.651</u>	<u>75.651</u>

BIJLAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werk- lijke- rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NWB	8-11-2004	4.000.000	20	onderhands	4,40%	2.600.000	-	400.000	2.200.000	200.000	6	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	400.000	Wfz
NWB	12-7-2013	6.500.000	20	onderhands	2,785%	5.200.000	-	325.000	4.875.000	3.250.000	15	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	325.000	Wfz
ABN AMRO	1-10-2013	3.500.000	10	onderhands	3,35%	2.100.000	-	350.000	1.750.000	-	5	Aflossings vrij tot 1 januari 2014, daarna lineair	350.000	hypotheekrecht en pandrechten
Econocom	1-10-2018	684.809	5	Lease	6,30%	-	684.809	34.241	650.568	-	5	Lineair	136.962	
Totaal						9.900.000	684.809	1.109.241	9.475.568	3.450.000			1.211.962	

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	46.658.576	43.490.248
Overige zorgprestaties	4.360.809	4.689.832
Totaal	51.019.385	48.180.080

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet zijn inclusief de honorariumopbrengst medisch specialisten.

17. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	405.876	473.662
Overige Rijkssubsidies	851.701	946.000
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	3.364.560	3.430.754
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	1.077.878	1.672.009
Totaal	5.700.015	6.522.425

Toelichting:

Onder Overige Rijkssubsidies is de subsidie voor het Experiment TopZorg opgenomen. Dit betreft een voor vier jaar toegekende subsidie voor het financieren en aantoonbaar maken van de topreferente functie van Het Oogziekenhuis Rotterdam. Het experiment is per 1 augustus 2018 geëindigd. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft een verlenging ontvangen tot 1 november 2019. Een nieuwe aanvraag voor na deze periode (Topspecialistische Zorg en Onderzoek TZO) is ingediend.

Wanneer de TopZorg gelden vanaf november 2019 wegvallen wordt de financiële positie kwetsbaarder.

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Doorberekende personeelskosten	604.201	877.996
Huur	328.281	323.919
Doorberekende materiële kosten	104.495	109.269
Giften	15.457	26.615
Vergoeding contributie	289.239	519.368
Opbrengst onderzoek bedrijven	64.960	176.664
Overige bedrijfsopbrengsten	188.730	105.611
Totaal	1.595.363	2.139.442

Toelichting:

De overige bedrijfsopbrengsten zijn mede gedaald door beëindiging van de activiteiten van Oogzorgnetwerk B.V. met ingang van 1 juli 2018.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

SPECIFIEKE AANDACHTSPUNTEN JAARREKENING 2018 MEDISCH SPECIALISTISCHE ZORG (MSZ)

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, umc's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's significant afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. Vanaf 2015 zijn de risico's verder verminderd. De resterende in de jaarrekening 2018 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten, die mogelijk niet alleen voor Het Oogziekenhuis Rotterdam gelden, hebben betrekking op:

- Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2017;
- Rechtmatigheidscontroles MSZ 2018;
- Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;
- Overige (lokale) onzekerheden.

Bij de omzetsbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Het Oogziekenhuis Rotterdam de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.2.8, onderdeel 13. van deze jaarrekening. Hierbij is de 'Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2018 Medisch Specialistische Zorg' gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2018

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2018 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Het Oogziekenhuis Rotterdam:

Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2017

De gesprekken met de zorgverzekeraars over de finale verrekening van de uitkomsten van het Rechtmatigheidsonderzoek 2017 zijn nog gaande. De verwachte uitkomsten van deze gesprekken zijn verwerkt in de jaarrekening 2018.

Rechtmatigheidscontroles MSZ 2018

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2018 Medische Specialistische Zorg gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft het Rechtmatigheidsonderzoek 2018 Medisch Specialistische Zorg afgerond. De voorlopige uitkomsten van dit onderzoek zijn, onder voorbehoud van beoordeling door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. en de review vanuit de zorgverzekeraars, betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties. Dit rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. In deze risicoanalyse zijn tevens beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Uitkomsten van de risicoanalyse zijn meegenomen in de bepaling van de nuancering op de omzet. Doelmatigheidscontroles over 2018 kunnen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd worden. Het Oogziekenhuis Rotterdam gaat ervan uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft voorsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Het Oogziekenhuis Rotterdam geen afspraken ter zake gemaakt met zorgverzekeraars. De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadelastjaar aan het boekjaar en afwikkeling oude schadelastjaren

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft met de zorgverzekeraars voor 2018 schadelastafspraken op basis van plafondatafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2018 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2018, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn op de omzet 2018 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2018.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is een inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft de jaren tot en met 2014 afgerekend. Voor 2015 is nog niet alles volledig afgerekend en voor 2016 en 2017 zijn de afwikkelingen nog gaande.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Het Oogziekenhuis Rotterdam op basis van de nu bekende feiten en omstandigheden.

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	17.987.447	18.150.566
Sociale lasten	3.221.665	3.102.845
Pensioenpremies	1.526.185	1.541.848
Andere personeelskosten:		
Werving en Selectie	34.910	49.782
Scholing en Vorming	560.067	521.795
Dienstkleding	144.948	148.176
Kosten Geneeskundig onderzoek	112.089	79.650
Reiskostenvergoeding woon-werk	248.200	249.543
Vergoedingen aan personeel	83.044	77.576
Reservering verlofuren en Persoonlijk Levensfase Budget	-93.586	97.686
Overige personeelskosten	-73.302	85.619
Subtotaal	<u>23.751.667</u>	<u>24.105.086</u>
Personeel niet in loondienst	1.588.876	1.588.658
Totaal personeelskosten	<u><u>25.340.543</u></u>	<u><u>25.693.744</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Ziekenhuis	341	347
Overige activiteiten	72	76
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>413</u>	<u>423</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	3.204.107	2.801.664
Totaal afschrijvingen	<u>3.204.107</u>	<u>2.801.664</u>

22. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Honorarium medische specialisten	10.311.544	9.634.861
Totaal	<u>10.311.544</u>	<u>9.634.861</u>

23. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.037.712	1.105.790
Algemene kosten	4.212.524	3.662.259
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	11.159.544	11.087.378
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	133.036	97.036
- Energiekosten gas	41.246	33.209
- Energiekosten stroom	336.166	362.051
- Energie transport en overig	164.364	187.334
Subtotaal	<u>674.813</u>	<u>679.630</u>
Huur en leasing	876.140	583.094
Dotaties en vrijval voorzieningen	386.653	319.253
Incidentele baten minus lasten	-68.494	12.805
Totaal overige bedrijfskosten	<u>18.278.892</u>	<u>17.450.209</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentelasten	-309.808	-365.947
Totaal financiële baten en lasten	<u>-309.808</u>	<u>-365.947</u>

27. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
1 Onderzoek van de jaarrekening	80.828	78.511
2 Andere controleopdrachten	8.954	6.231
3 Adviesdiensten op fiscaal terrein	6.310	3.128
4 Andere niet-controlediensten	0	7.438
Totaal honoraria accountant	<u>96.092</u>	<u>95.308</u>

28. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 29.

29 Verantwoordingsmodel WNT 2018

WNT-verantwoording 2018 St. Oogziekenhuis Rotterdam

De WNT is van toepassing op Stichting Oogziekenhuis Rotterdam. Het voor Stichting Oogziekenhuis Rotterdam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000 (klasse V)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Bedragen x € 1	Dr. N.H. Klay	Dr. N.H. Klay	Dr. R. Treffers
Funcctiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	lid Raad van Bestuur tot 30/8 en adviseur Raad van Bestuur tot 31/10	Voorzitter Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 12/08	13/8 - 31/10	13/8 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.939	38.907	68.599
Beloningen betaalbaar op termijn	7.050	2.518	4.412
Subtotaal	115.989	41.425	73.011
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	115.989	41.425	73.011
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	115.989	41.425	73.011
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	Dr. S.J. van der Goot	Mr. I. Dezentje Hamming-	Dr. C.H. Baar-Poort
Funcctiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 22/05	01/01 - 22/05	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	4.180	2.873	9.359
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	11.029	7.301	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Bedragen x € 1	Prof. Dr. A.F. Cohen	G.P.M. van der Goor	J. van Breda Vriesman
Funcctiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	9.359	9.359	9.359
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.900	18.900	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Bedragen x € 1	Dr. P.L. Batenburg	Dr. M.W.A. van Dorst	
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	
Aanvang en einde functieervulling in 2018	22/05 - 31/12	22/05 - 31/12	
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	8.356	5.640	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.321	11.599	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2	15.968.202	16.890.453
Financiële vaste activa	3	1.004.317	1.055.637
Totaal vaste activa		<u>16.972.519</u>	<u>17.946.090</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	452.156	392.833
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	3.293.911	2.593.180
Debiteuren en overige vorderingen	7	6.535.202	6.385.710
Liquide middelen	9	6.730.668	5.071.694
Totaal vlottende activa		<u>17.011.937</u>	<u>14.443.417</u>
Totaal activa		<u><u>33.984.456</u></u>	<u><u>32.389.507</u></u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	10	45	45
Bestemmingsreserves		535.354	542.567
Algemene en overige reserves		12.224.155	11.347.073
Totaal eigen vermogen		<u>12.759.554</u>	<u>11.889.685</u>
Vorzieningen	11	2.031.525	2.231.785
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	8.263.606	8.825.000
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	13	10.929.771	9.443.037
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>10.929.771</u>	<u>9.443.037</u>
Totaal passiva		<u><u>33.984.456</u></u>	<u><u>32.389.507</u></u>

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2018

	Ref.	2018 €	2017 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	49.968.138	46.733.787
Subsidies	17	4.676.832	4.917.377
Overige bedrijfsopbrengsten	18	1.697.845	1.782.170
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>56.342.815</u>	<u>53.433.334</u>
		0	
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	23.917.962	23.554.396
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	3.088.227	2.659.427
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	10.008.465	9.212.041
Overige bedrijfskosten	23	17.929.941	16.891.254
Som der bedrijfslasten		<u>54.944.595</u>	<u>52.317.118</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		1.398.220	1.116.216
Financiële baten en lasten	24	-528.351	-220.694
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>869.869</u></u>	<u><u>895.522</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2018 €	2017 €
Toevoeging/(onttrekking):		
Algemene reserves	877.082	929.841
Bestemmingsreserve wetenschappelijk onderzoek	-7.213	-34.319
	<u><u>869.869</u></u>	<u><u>895.522</u></u>

**5.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING
ENKELVOUDIGE JAARREKENING**

5.1.13.1 Algemeen

Voor een toelichting op de specificaties van de enkelvoudige balans en resultatenrekening wordt verwezen naar de toelichtingen bij de geconsolideerde balans en resultatenrekening.

5.1.13.2 Afwijkingen in waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

Er zijn geen afwijkingen van de waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening. Derhalve wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

2. Materiële vaste activa

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	12.127.751	12.911.177
Machines en installaties	2.349.059	2.290.782
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	1.491.392	1.688.494
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	0
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	<u><u>15.968.202</u></u>	<u><u>16.890.453</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	16.890.453	18.366.358
Bij: investeringen	2.165.975	1.183.522
Af: afschrijvingen	3.088.226	2.659.427
Boekwaarde per 31 december	<u><u>15.968.202</u></u>	<u><u>16.890.453</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft over alle vaste activa het economisch eigendom.

Het bestuur is van mening dat er geen aanleiding is voor een bijzondere waardevermindering van het huidige onroerend goed en de overige materiële vast activa. Dit standpunt is gebaseerd op de positieve liquiditeitspositie en tijdigere facturatie zorgverzekeraars. Er is geen leegstand.

In 2018 is voor € 430.546 versneld afgeschreven vanwege activa niet meer dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening danwel geen generatie van verwachte positieve kasstromen.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.18.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	928.667	976.573
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	26.000	26.000
Overige vorderingen	49.650	53.064
Totaal financiële vaste activa	1.004.317	1.055.637

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.055.637	879.313
Resultaat deelnemingen	-42.284	145.348
Amortisatie (dis)agio	-3.413	-3.413
Negatieve deelneming	-5.623	34.389
Boekwaarde per 31 december	1.004.317	1.055.637

Toelichting:

De overige deelnemingen betreft de participatie in het eigen vermogen van MediRisk B.V. Deze participatie omvat 26 aandelen van € 1.000. Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt het agio niet gewaardeerd. Het agio bedraagt per 31 december 2018 € 79.386 (31 december 2017 € 80.863).

Onder de overige vorderingen is een bedrag van € 66.544 opgenomen aan disagio, betaald bij langlopende lening NWB € 6,5 miljoen. Dit bedrag zal in 20 jaar, gelijk aan de looptijd van de lening, vrijvallen. Het saldo per 31 december 2018 bedraagt € 49.651.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 3.413 een looptijd korter dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	31-dec-18 Eigen vermogen	2018 Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Oogziekenhuis Focuskliniek BV te Rotterdam	Oogkliniek voor niet verzekerde zorg	18.000	100%	404.932	-75.556
Oogzorgnetwerk BV te Rotterdam	Samenwerkingsverband oogheelkunde	18.000	100%	483.246	27.650
Rotterdams Oogheelkundig Instituut BV te Rotterdam	Wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de oogheelkunde	18.000	100%	40.489	0
Oogziekenhuis Research BV	Contractresearch op	18.000	100%	0	5.622
		<u>72.000</u>		<u>928.667</u>	<u>-42.284</u>

Toelichting:

Voor de negatieve deelnemingswaarde van de Oogziekenhuis Research BV is een voorziening gevormd van € 28.766.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Medische middelen	416.691	357.248
Overige voorraden:	35.465	35.585
Totaal voorraden	<u>452.156</u>	<u>392.833</u>

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht van € 0 (vorig jaar € 0).

Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.18.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	6.430.572	5.372.625
Af: ontvangen voorschotten	3.136.661	2.779.446
Totaal onderhanden werk	<u>3.293.911</u>	<u>2.593.179</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€
Zilveren Kruis	1.785.949	1.230.000	555.949
VGZ	1.558.174	511.529	1.046.645
CZ	1.436.765	734.132	702.633
DSW	708.291	429.000	279.291
Menzis	419.892	232.000	187.892
Multizorg	304.695	0	304.695
ASR	95.885	0	95.885
Caresq	37.791	0	37.791
Passanten	83.130	0	83.130
Totaal (onderhanden werk)	<u>6.430.572</u>	<u>3.136.661</u>	<u>3.293.911</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk is inclusief honorarium.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

7. *Debiteuren en overige vorderingen*

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	4.691.864	4.091.477
Transitieregeling kapitaalslasten	617.005	1.052.292
Transitiebetalingen ziek uit dienst	216.535	0
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-59.060	317.247
Belastingen en premies sociale verzekeringen	16.245	24.921
Vorderingen terzake pensioenen	4.188	16.202
Waarborgsommen	68.126	37.390
Nog te ontvangen subsidies	153.101	131.817
Vooruitbetaalde bedragen	203.907	268.902
Nog te ontvangen bedragen	623.291	445.462
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>6.535.202</u>	<u>6.385.710</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 248.400 (2017: € 178.653).

De overige vorderingen benaderen de reële waarde en hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Op de vorderingen is pandrecht verstrekt als zekerheid voor de lening en kredietfaciliteit bij de ABN-AMRO Bank N.V.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Bankrekeningen	6.717.377	5.068.737
Kassen	13.138	2.804
Deposito's	153	153
Totaal liquide middelen	<u>6.730.668</u>	<u>5.071.694</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Bij de ABN-AMRO bank is een kredietfaciliteit afgesloten van € 5 miljoen. De rente bedraagt de 1 maands EURIBOR plus 1,2%.

Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

Als zekerheden zijn verstrekt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsreserves	535.354	542.567
Algemene en overige reserves	<u>12.224.155</u>	<u>11.347.073</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>12.759.554</u></u>	<u><u>11.889.685</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	45	0	0	45
Totaal kapitaal	<u>45</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>45</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Wetenschappelijk onderzoek	542.567	-7.213	0	535.354
Totaal bestemmingsreserves	<u>542.567</u>	<u>-7.213</u>	<u>0</u>	<u>535.354</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	11.347.073	877.082	0	12.224.155
Totaal algemene en overige reserves	<u>11.347.073</u>	<u>877.082</u>	<u>0</u>	<u>12.224.155</u>

Toelichting:

Het geconsolideerd eigen vermogen en het resultaat 2018 zijn gelijk aan het enkelvoudige eigen vermogen en resultaat 2018.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve betreft het saldo van giften en onderzoeksgelden besteed in 2018.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-18	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-18
	€	€	€	€	€
Voorziening aanspraken jubilea	112.159	40.199	32.282	0	120.076
Voorziening groot onderhoud	987.057	254.736	185.122	0	1.056.671
Voorziening langdurig arbeidsongeschikt	412.904	476.120	594.876	0	294.148
Voorziening aanspraken PLB	644.816	0	197.543	0	447.273
Voorziening negatieve deelneming	34.389	0	5.623	0	28.766
Voorziening MediRisk eigen behoud	40.460	49.801	5.670	0	84.591
Totaal voorzieningen	2.231.785	820.856	1.021.116	0	2.031.525

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-18
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	314.562
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.338.348
hiervan > 5 jaar	378.615

Toelichting per categorie voorziening:

Bij de voorziening langdurig arbeidsongeschikt is rekening gehouden met eventuele transitievergoedingen.

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd op basis van het lange termijn huisvestingsplan.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2018	2017
	€	€
Schulden aan banken	7.750.000	8.825.000
Overige langlopende schulden	513.606	0
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8.263.606	8.825.000

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	9.900.000	10.875.000
Bij: Overige schulden	684.809	0
Af: aflossingen schulden aan banken	1.075.000	975.000
Af: aflossingen overige schulden	34.241	0
Stand per 31 december	9.475.568	9.900.000
Af: aflossingsverplichting schulden aan banken	1.075.000	1.075.000
Af: aflossingsverplichting overige schulden	136.962	0
Stand langlopende schulden per 31 december	8.263.606	8.825.000

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.211.962	1.075.000
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	8.263.606	8.825.000
hiervan > 5 jaar	3.450.000	4.525.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De leningen bij de Nederlandse Waterschapsbank N.V. bedragen per 31 december 2018 € 7.075.000. De leningen staan onder garantie van Stichting Waarborgfonds Zorgsector.

De lening bij de ABN-AMRO Bank N.V. bedraagt per 31 december 2018 € 1.750.000.

De verstrekte zekerheden luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid

Overige langlopende schulden betreft een lease verplichting voor medische apparatuur met een looptijd van 60 maanden. Het saldo per 31 december 2018 bedraagt € 650.568. De aflossingsverplichting in 2019 bedraagt € 136.962.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Crediteuren	2.056.218	1.539.407
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.075.000	1.075.000
Aflossingsverplichtingen lease	136.962	0
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	2.001.673	1.807.732
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-5.474	24.776
Reservering leegstand	185.914	0
Nog te betalen salarissen	45.703	98.442
Vakantiegeld	758.483	770.022
Vakantiedagen en Persoonlijk Levensfase Budget	2.093.578	2.305.795
Beschikbaarheidsbijdrage medische specialisten	293.888	4.190
Nog te besteden subsidies	7.121	7.121
Overige schulden	2.280.705	1.810.552
Totaal overige kortlopende schulden	<u>10.929.771</u>	<u>9.443.037</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Bank N.V. bedraagt per 31 december 2018 € 5 miljoen (2017: € 5 miljoen) en de rente EURIBOR plus 1,2%. Deze faciliteit is verstrekt aan het gehele Oogziekenhuis-concern. Tussen de verschillende rekening-courant en spaarrekeningen binnen het concern is saldocompensatie van toepassing.

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij Bank N.V. en luiden als volgt:

- pandrecht bedrijfsinventaris;
- pandrecht vorderingen;
- pandrecht op de goederen;
- pandrecht op vorderingen uit hoofde van regres en subrogratie in het kader van hoofdelijkheid.

14. Financiële instrumenten

Deze toelichting betreft een voorbeeld en dient nog instellingsspecifiek gemaakt te worden.

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij verzekeraars. Voor de kredietrisico's inzake de vorderingen op deelnemingen en de overige vorderingen wordt verwezen naar de debiteuren en overige vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting: Huurverplichtingen Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 596.416. Het betreft een contract met onbeperkte looptijd, opzegbaar met inachtneming van een opzegtermijn van 2 jaar. De huur wordt jaarlijks met 2% geïndexeerd.   Daarnaast is in april 2018 is een nieuwe huurovereenkomst aangegaan voor de Prins Constatijnweg 40-46 te Rotterdam voor een periode van 5 jaar. De huur bedraagt € 135.410 per jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd.   Onzekerheden opbrengstverantwoording Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.   Overige verplichting De voorraadwaarde bij Hospital Logistics, ingekocht voor het Oogziekenhuis bedraagt per 31 december 2018 € 202.069 (31 december 2017 € 199.248). Stichting Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft een afnameverplichting.   Afgegeven garanties Afgegeven garanties bedragen € 59.000.   Deelname onderzoek Het Oogziekenhuis is in 2017 een samenwerking aangegaan met Preceyes met de intentie om 8 onderzoeken uit te voeren met een operatierobot. Deze onderzoeken zullen in totaal circa € 1,6 miljoen kosten, welke zoveel mogelijk gedekt moeten worden door sponsorgelden.   Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid Het Oogziekenhuis Rotterdam vormt een fiscale eenheid voor de BTW. Op grond van de standaardvoorwaarden zijn de vennootschap en de met haar gevoegde dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2018 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2017).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2018. Het Oogziekenhuis Rotterdam is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2018.

5.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Medische inventaris	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	26.828.926	5.373.701	4.936.408	0	0	37.139.035
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	13.917.749	3.082.919	3.247.914	0	0	20.248.582
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>12.911.177</u>	<u>2.290.782</u>	<u>1.688.494</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>16.890.453</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	407.732	1.203.660	554.583	0	0	2.165.975
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.191.158	1.145.383	751.685	0	0	3.088.226
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-783.426</u>	<u>58.277</u>	<u>-197.102</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-922.251</u>
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	27.236.658	6.577.361	5.490.991	0	0	39.305.010
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	15.108.907	4.228.302	3.999.599	0	0	23.336.808
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>12.127.751</u>	<u>2.349.059</u>	<u>1.491.392</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>15.968.202</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0-10%	20,0%	10-33%			

5.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2018	976.573	26.000	53.064	1.055.637
Resultaat deelnemingen	-42.284	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	-3.414	-3.414
Negatieve deelneming	-5.622	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>928.667</u>	<u>26.000</u>	<u>49.650</u>	<u>1.052.223</u>

BIJLAGE

5.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
NWB	8-11-2004	4.000.000	20	onderhands	4,40%	2.600.000	-	400.000	2.200.000	200.000	6	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	400.000	Wfz
NWB	12-7-2013	6.500.000	20	onderhands	2,785%	5.200.000	-	325.000	4.875.000	3.250.000	15	Aflossings vrij tot juli 2014, daarna lineair	325.000	Wfz
ABN AMRO	1-10-2013	3.500.000	10	onderhands	3,35%	2.100.000	-	350.000	1.750.000	-	5	Aflossings vrij tot 1 januari 2014, daarna	350.000	hypotheekrecht en pandrechten
Econocom	1-10-2018	684.809	5	Lease	6,30%	-	684.809	34.241	650.568	-	5	Lineair	136.962	
Totaal						9.900.000	684.809	1.109.241	9.475.568	3.450.000			1.211.962	

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	46.658.576	43.490.248
Overige zorgprestaties	3.309.562	3.243.539
Totaal	<u>49.968.138</u>	<u>46.733.787</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet zijn inclusief de honorariumopbrengst medisch specialisten.

17. Subsidies

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	405.876	473.662
Overige Rijkssubsidies	851.701	946.000
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	3.364.560	3.430.754
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	54.695	66.961
Totaal	<u>4.676.832</u>	<u>4.917.377</u>

Toelichting:

Onder Overige Rijkssubsidies is de subsidie voor het Experiment TopZorg opgenomen. Dit betreft een voor vier jaar toegekende subsidie voor het financieren en aantoonbaar maken van topreferente functie van Het Oogziekenhuis Rotterdam. Het experiment is per 1 augustus 2018 geëindigd. Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft een verlenging ontvangen tot 1 november 2019. Een nieuwe aanvraag voor na deze periode is ingediend.

Wanneer de TopZorg gelden vanaf november 2019 wegvallen wordt de financiële positie kwetsbaarder.

18. Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Doorberekende personeelskosten	874.605	924.986
Huur	481.795	476.965
Doorberekende materiële kosten	241.795	206.524
Giften	15.457	26.615
Overige bedrijfsopbrengsten	84.193	147.080
Totaal	<u>1.697.845</u>	<u>1.782.170</u>

Toelichting:

De overige bedrijfsopbrengsten zijn mede gedaald door beëindiging van de activiteiten van Oogzorgnetwerk B.V. met ingang van 1 juli 2018.

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	16.890.643	16.865.038
Sociale lasten	3.021.388	2.889.959
Pensioenpremies	1.435.912	1.435.877
Andere personeelskosten:		
Werving en Selectie	34.161	48.783
Scholing en Vorming	531.918	452.766
Dienstkleding	144.948	148.177
Kosten Geneeskundig onderzoek	112.089	79.650
Reiskostenvergoeding woon-werk	235.172	234.489
Vergoedingen aan personeel	-96.953	67.117
Reservering verlofuren en Persoonlijk Levensfase Budget	-63.285	64.813
Overige personeelskosten	99.396	160.059
Subtotaal	<u>22.345.389</u>	<u>22.446.728</u>
Personeel niet in loondienst	1.572.573	1.107.668
Totaal personeelskosten	<u><u>23.917.962</u></u>	<u><u>23.554.396</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Ziekenhuis	391	347
Overige activiteiten	23	49
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>414</u>	<u>396</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	3.088.227	2.659.427
Totaal afschrijvingen	<u><u>3.088.227</u></u>	<u><u>2.659.427</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

22. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Honorarium medische specialisten	10.008.465	9.212.041
Totaal	<u>10.008.465</u>	<u>9.212.041</u>

23. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.005.856	1.080.997
Algemene kosten	4.221.381	3.532.724
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	10.768.904	10.701.891
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	133.036	97.036
- Energiekosten gas	41.246	33.209
- Energiekosten stroom	336.166	351.850
- Energie transport en overig	164.364	187.333
Subtotaal	<u>674.813</u>	<u>669.428</u>
Huur en leasing	876.140	583.094
Dotaties en vrijval voorzieningen	386.653	319.253
Overige bedrijfskosten	-3.805	3.867
Totaal overige bedrijfskosten	<u>17.929.941</u>	<u>16.891.254</u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

24. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	-218.230	145.348
Rentelasten	-310.121	-366.042
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-528.351</u></u>	<u><u>-220.694</u></u>

5.1.20 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft de jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 7 mei 2019.

De raad van toezicht van de Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 21 mei 2019.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier vermelding behoeven.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Drs. R. Treffers
Voorzitter RvB

Dr. P.L. Batenburg
Voorzitter RvT

Drs. C.H. Baar-Poort
Lid RvT

Prof. Dr. A.F. Cohen
Lid RvT

G.P.M. van der Goor
Lid RvT

Drs. M.W.A. van Dorst
Lid RvT

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

De stichting beoogt een algemeen nut beogende instelling te zijn en beoogt derhalve niet het maken van winst.

Eventuele jaarwinst of liquidatiewinst kunnen uitsluitend worden aangewend ten bate van een op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van de Wet Vpb 1969 vrijgesteld lichaam of een algemeen maatschappelijk belang (artikel 4 UB Vpb 1971).

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Oogziekenhuis Rotterdam heeft de volgende nevenvestigingen:

- St.Oogziekenhuis Rotterdam, locatie Reinier de Graaf Groep te Delft (tot en met 31 december 2018)
- St.Oogziekenhuis Rotterdam, locatie IJsselland Ziekenhuis te Capelle aan den IJssel
- St.Oogziekenhuis Rotterdam, locatie Franciscus Gasthuis te Rotterdam
- St.Oogziekenhuis Rotterdam, locatie Havenziekenhuis te Rotterdam

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant